

Frit fra leveren

bøger

Det handler om liv og lever, når ung tysk kunstner skriver selvbiografisk fra en seng på hospitalet

Liv og lever. "Leben" og "Lever". Det første er den tyske titel på David Wagners selvbiografiske roman fra hospitaletssengen, der udkom i 2013. Det andet er den danske titel, der netop er udkommet.

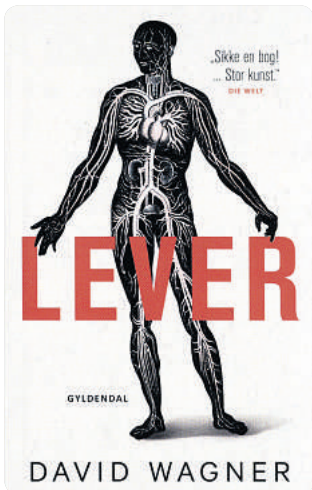
At leve med en velfungerende lever er en livsvigtig ting. Det ved den 33-årige David Wagner alt om.

Den tyske forfatter var selv 12, da hans sygdom blev opdaget, og i 2007 gennemgik han en levertransplantation.

"Lever" og dens forfatter har da al mulig viden om, hvad det vil sige at få et nyt organ - i dette tilfælde en lever. Leveren er jo ikke bare en vigtig fabrik. Den er også sæde for følelserne. De følelser, som kroppens biokemi bestemmer over. Eller hvad?

Fortæller-jeg'et er i tvivl og konsulterer lægevidenskaben. Han kan jo ikke stole på sine følelser, synes han.

Alligevel er bogen ikke blot en dokumentation. Den er blevet til et kunstværk, fordi den indtrængende, rørende,

roman

David Wagner:
"Lever"

Oversat af Maj Westersfeld, 264 sider, 299,95 kroner, Gyldendal.

Af Marianne Koch
kultur@fyens.dk

livsklogt og præcist beskriver, hvordan det som individ føles blot at være en krop, der er til rådighed for læger og sygeplejersker. En krop, der bare ligger og ligger og ligger - og ligger - på hospitalet, mens alle andre lykkelige trasker afsted udenfor.

Det betyder ikke, at "Lever" er en bitter bog. Slet ikke. Tværtimod ligger den unge mand og tænker på, hvem der nu skal dø, for at han kan leve. Han har ligefrem dårlig samvittighed. Og da han virkelig får en ny lever, og det ser ud, som om hans organisme vil beholde den, vil han gerne skrive tak til den ukendtes familie.

Han ved bare ikke, hvad han skal skrive. Men det gør han så alligevel. For mon ikke hele bogen er blevet til som en lang tak til det hospitalets- og sygesikringsvæsen og - især - den familie, der gav lov til at give levende organer videre til andre?

"Lever" er således også en stemme i koret, der diskuterer organdonation, og som sådan kan den blive et godt middel til at forstå og give lov og komme videre - hvis eller når, man selv kommer i situationen. Men først og fremmest er "Lever" en indtrængende roman, der lever på sine egne litterære præmisser.

Sprogligt og formmæssigt skriver den unge Wagner sig ind til kernen i sit eget væsen, samtidig med at han beskriver livet set fra sygesengen, så man har lyst til at springe ud af den og sige hurra - og tak til den lille datter, der gjorde, at han havde lyst til at leve videre.

Fra Vimmerby til

bøger

Jens Andersens Astrid Lindgren-biografi handler tankevækkende om både forfatteren, tiden - og barnet i os alle

14. november 1907 skete der noget afgørende for lille Vimmerby i Småland, Sverige. Den dag fik forpagterparret Ericssons på præstegården deres barn nummer to. En datter. Hun kom til at hedde Astrid, og hun gjorde tidligt oprør mod måden, de 3500 indbyggere i Vimmerby levede på.

Hun smed som 17-årig fletningerne i postkassen, og selv om hun små 20 år efter skulle gøre sin by verdenskendt via en rebelsk rødhåret fletningepige ved navn Pippi Langstrømpe, ja så skulle unge Astrid nu være drengeklippet og danse moderne. Jazz og den slags.

Det fremgår af "Denne dag, et liv". Her skriver Jens Andersen den verdenskendte børnebogsforfatter lyslevende og slagkraftigt frem via et omfattende kildemateriale - breve, dagbøger, stenograferede manuskripter, interviews.

Arbejdet med kilderne har været enormt, men heldigvis er Jens Andersen en erfaren biografist, hvad han bl.a. viste, da han i 2005 udgav sin bog om H.C. Andersen. En erfaren biografist, der er so-

lidarisk med den, han skriver om, uden at han af den grund skriver sødsuppe.

Således også her, hvor alt, hvad Astrid Lindgren gør og siger og skriver og er, bliver skildret uden afstandstagen, men grundigt og perspektivrigt.

Smæk for skillingen

Datteren Karin Nyman, der helt usædvanligt har sagt ja til, at en dansker skulle skrive historien om hendes berømte mor, gjorde rigtigt i at vælge Jens Andersen. I "Denne dag, et liv" er der smæk for skillingen. Med stor alvor bag. Både i indhold og form. En form, som er stærkt underholdende for alle os, der elsker Lindgrens verden.

Ikke bare får vi fortalt om, hvordan børnebøgerne om Pippi og Emil og brødrene Løvehjerte og Carlson blev til. Vi får også skrevet Astrids historie ind i den store samtidshistorie, så "Denne dag, et liv" også er en kulturhistorie fra 1900-tallet.

Men tilbage til unge Astrid med kort hår: Oprøret gik videre. Læreren havde lagt mærke til hendes underholdende og friskt fortalte stile.

Denne dag, et liv
En Astrid Lindgren-biografi

biografi

Jens Andersen:
"Denne dag, et liv"

440 sider, 399,95 kroner,
Gyldendal

Det havde Vimmerby Tidning og chefredaktør Reinhold Blomberg (1877-1947) også. Han havde allerede trykt en af dem, da hun var 14. Og den driftige mand gik videre endnu. Han ansatte unge smækre Astrid, 16 år, som journalistpraktikant i 1923. Hvorefter han gjorde hende gravid i 1926 - midt i sin anden skilsmisse med otte børn på slæb.

13. NOVEMBER

BRANDTS LOUNGE STIKKER TIL SØS

KL. 17 - 21

Vi byder på rompunh i glasset, hygge på dækket og kunst i stride strømme når Brandts Lounge inviterer ombord d. 13. november fra 17 til 21. Få taget det sømands-portræt du altid har drømt om, byg og pimp din egen båd - og udforsk vores aktuelle udstillinger med et skattekort i hånden. Der er gratis entré.

Ship ohøj det bliver godt! Vi glæder os til at se dig.

Brandts, Brandts Torv 1
5000 Odense C

BRANDTS
MUSEUM FOR KUNST
& VISUEL KULTUR

MEGSPONSOR
Fyens